

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XIV. — Izdan in razposlan dne 3. marca 1900.

Vsebina: (Št. 30—34.) 30. Dopustilnica za lokalno železnico od postajališča kurilni zavod Schneeberške železnice do postaje Sollenau na c. kr. priv. železnici Dunaj—Aspang. — 31. Razglas, da se je izpremenilo ime podružnice kraljevega ogrskega glavnega carinskega urada Budimpešta na kraljevem ogrskem poštnem vročevalnem uradu. — 32. Ukaz, da se odkazuje občina in graščinsko ozemlje Wysoka okolišu okrajne sodnije Strzyzów v Galiciji. — 33. Ukaz o obveščanju više deželne sodnije, da se je postavil zastopnik revnih za vzklicni postopek. — 34. Ukaz o izdaji novih statističnih pristojbinskih znamk, ki imajo vrednostno označeno v kronski vrednoti, in pa o nadaljnji rabi in izmeni dosedanjih na avstrijsko vrednoto glasečih se pristojbinskih znamk za namene statistike vnanje trgovine avstrijsko-ogrskega carinskega ozemlja.

30.

Dopustilnica z dne 10. februarja 1900. l.

za lokalno železnico od postajališča kurilni zavod Schneeberške železnice do postaje Sollenau na c. kr. priv. železnici Dunaj—Aspang.

Na podstavi Najvišega pooblastila podeljujem v porazumu z udeleženi ministru družbi Schneeberške železnice po pogojih in načinih, določenih v nastopnem, po zmislu določil zakona o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238), in pa zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) zaproseno dopustilo za gradnjo in obrat lokomotivne železnice, katero bo kot lokalno železnico s pravilnim tirom napraviti od postajališča kurilni zavod Schneeberške železnice do postaje Sollenau na c. kr. železnici Dunaj—Aspang:

§. 1.

Za železnico, ki je predmet te dopustilnice, uživa družba v členu V. zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz leta 1895.) omenjene ugodnosti.

§. 2.

Družba je dolžna začeti gradnjo dopuščene železnice precej po dobljenem dovolilu za gradnjo, dokončati jo najdalje v enem letu računaje od današnjega dne, in dodelano železnico izročiti javnemu prometu ter vzdrževati po njej obrat nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo do 25. septembra 1895. l.

Da se bode držala gorenjega roka za gradnjo, in pa da napravi in opremi železnico dopustilo primerno, naj dá družba zagotovilo, položivši dvajset tisoč kron varščine v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novi varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevala zgoranja dolžnost, se sme izreči, da je zapala ta varščina.

§. 3.

Da izdelata dopuščeno železnico, se dodeljuje družbi pravica razlastitve po določenih dotičnih zakonitih predpisov.

Ista pravica se podeljuje družbi tudi zastran tistih dovlačnic, ki se morda naredé in o katerih

bi državna uprava spoznala, da je njih naprava v javni koristi.

§. 4.

Družbi se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice ravnati po vsebini te dopustilnice in po dopustilnih pogojih, ki jih postavi ministrstvo za železnice, kakor tudi po semkaj merečih zakonih in ukazih, zlasti po zakonu o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in po redu za obrat železnic z dne 26. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.), in pa po zakonih in ukazih, ki se dadó morda v bodoče. Kar se tiče obrata, se odpuščajo varnostne naredbe in prometni predpisi, obseženi v redu za obrat železnic in v dotičnih dodatnih določilih, v toliko, v kolikor se bo to z ozirom na posebne prometne in obratne razmere, sosebno na zmanjšano vozno brzino, zdelo dopustno ministrstvu za železnice, in gledé tega bodo veljali posebni obratni predpisi, ki jih izda ministrstvo za železnice.

§. 5.

Sicer pa je smatrati v uvodu oznamenjeno lokalno železnico za celokupno sestavino podjetja Schneeberske železnice, ki je predmet Najviše dopustilnice z dne 25. septembra 1895. l. (drž. zak. št. 156); potemtakem naj veljajo določila §§. 6 do vštévši 15 omenjene Najviše dopustilnice odslej za celo podjetje družbe z nastopnimi izpremembami:

- a) v §. 9, odstavku 2 omenjene Najviše dopustilnice obsežen odkaz na §. 3 te dopustilnice naj se zmislju primerno nanaša tudi na §. 2 sedanje dopustilnice.
- b) v dopolnitev določila v §. 10 omenjene Najviše dopustilnice se pridružuje državni upravi pravica prevzeti obrat dopuščanih železnic zlasti, ako bi dobile neposredno stično zvezo s katero železnic, ki jih tedaj obratuje država, in ga voditi potem v še ostali dopustilni dobi za račun družbe proti povračilu stroškov, ki res nastanejo vsled obratovanja, eventualno se ustanové poprečno.

Kako je voditi ta obrat, to naj se z ozirom na varnost obrestovanja in razdolžbe prednostnih obligacij, ki jih je izdala družba, uredi z obratno pogodbo, ki se sklene z družbo.

- c) Družba je dolžna skrbeti za oskrbo svojih uslužbencev v onemoglosti in starosti in v ta

namen pristopiti k pokojninski blagajnici avstrijskih lokalnih železnic, ako se za dopuščeno železniško podjetje ne bi ustanovila posebna pokojninska blagajnica z vsaj enakimi ugodnostmi kakor pri blagajnici imenovane zveze.

- d) Na mesto določil v §. 12 omenjene Najviše dopustilnice, ki izgubé svojo moč, naj stopijo naslednja določila:

Državna uprava si pridružuje pravico, da sme dopuščene železnice odkupiti vsaki čas po nastopnih določilih:

1. Da se določi odkupnina, se seštejejo letni čisti doneski, kar jih bo imelo podjetje v poslednjih sedmih letih pred samim odkupom; od tega se odbijejo čisti doneski najslabejših dveh let in potem se zračuni poprečni čisti donesek ostalih petih let.

Če bi se železnica odkupila po preteku začasne davčne prostosti, določene v §. 1, tedaj je ob seštétju letnih čistih donosov z davki, dokladami in drugačnimi javnimi davščinami, ki zadenejo odkupljeno železniško podjetje, ravnati kakor z obratnimi stroški.

Če ni bilo davčne dolžnosti gledé vseh letprivzetih v poprečni račun, tedaj je tudi za davka prosta leta preračuniti davek z dokladami vred po odstotnem postavku prvega davku zavezanega leta ter ga odbiti od doneska.

K tako najdenemu poprečnemu čistemu donesku pa je z ozirom na desetodstotni rentni davek, ki ga je plačevati od odkupne rente po §. 131, lit. a) zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), prišteti pribitek v višini ene devetine teh čistih donoskov.

V zmislju spredaj stoječih določil ovedeni poprečni čisti donos je torej družbi kakor odškodnino za odkup železnic v še ostali dopustilni dobi plačevati v polletnih obrokih 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti.

2. Ako bi se pak železnice odkupile pred preteklim sedmim letom in kadar bi po določilih odstavka 1. najdeni poprečni čisti donos brez tam navedenega pribitka ne dosegel vsaj letnega zneska, enakega tisti letnini, ki je potrebna za počrtežno obrestovanje in razdolžbo zajma, vzprejeta z odobrilo državne uprave, sprišteto tista letnina, ki je potrebna za štiri odstotno obrestovanje in počrtežno razdolžbo po državni upravi

odobrene delnične glavnice ves čas, dokler bo trajalo dopustilo, tedaj bodi odškodnina, ki jo naj plača država za odkup železnic, v tem, da plača država spredaj navedene letnine v polletnih obrokih, 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti in da povrne družbi rentnino, ki jo je plačevati od te odkupne rente.

3. Državi se pridržuje pravica, da sme kadarkoli mesto družbe plačati sama zajme, vzprejete v namen nabave novecev za dopuščene železnice v znesku, po odobrenem razdolžnem črtežu še neplačanem v času odkupa; v tem slučaju je odkupno rento, katero je poravnati, okrajšati za potrebščino v obrestovanje in razdolžbo oznamenjene zajmove glavnice in pa, ako pride, za tej potrebščini primerno kvoto pribitka, ki ga je po določilih odstavka 1 prišteti poprečnemu donosu.

4. Državi se pridržuje nadalje pravica, da sme kadarkoli na mesto še ne dospelih rentnih plačil, ki jih je po predstojecih določilih plačevati družbi, plačati glavnico, ki je enaka zštri glavnice, računaje obresti od obresti, po štiri od sto na leto, diskontovane vrednosti teh plačil, samo ob sebi umevno odbivši morda v zmyslu določil odstavka 1 v teh plačilih obseženi pribitek.

Ako se država odloči plačati to glavnico, plačaj jo v gotovini ali v državnih zadolžnicah, kakor si to izbere sama. Državne zadolžnice je računati pri tem po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju uradno zaznamovali na dunajski borzi o državnih zadolžnicah enake vrste.

5. Po odkupu železnic in z dnem tega odkupa pride država, izplačavši odškodnino, predpisano v št. 1 do 4 brez daljnje odplate v bremen čisto, oziroma samo s še neplačanimi ostanki z odobrilom državne uprave vzprejetih zajmov obremenjeno last in v užitek dopuščениh železnic z vsemi doličnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, vstevši napravo hotela na Schneebergu, vozila in gradivne in blagajnične zaloge, kake dovlačnice, ki so last družbe in družbina postranska opravila in pa iz napravne glavnice narejene obratne in pričuvne zaklade, ako niso bili ti že namenu primerno uporabljeni z odobrilom državne uprave.

6. Sklep državne uprave o izvrševanju državne pravice odkupa, ki se naj zgodi vselej z začetkom koledarskega leta, se v obliki izjave priobči želez-

niškemu podjetju najpozneje do 31. dne oktobra neposredno zadnjega leta pred odkupom.

V tej izjavi se določi:

- a) čas, od katerega se opravi odkup;
- b) železniško podjetje, ki je predmet odkupa, in drugi imovinski predmeti, ki morajo kot pritklina železniškega podjetja bodisi v povračilo terjatev države ali iz drugih pravnih naslovov preiti na državo;
- c) znesek odkupnine, ki jo plača država železniškemu podjetju, eventualno s pridržkom poznejše izprave začasno ovedene odkupne cene (št. 1 do 4), s povedbo plačilnega roka in plačilnega kraja.

7. Državna uprava si pridržuje pravico, vročivši odkupno izjavo postaviti ob enem posebnega komisarja, ki naj pazi na to, da se stan imovine od tega časa počenši ne izpremeni na škodo državi.

Vsaka oddaja ali obrememba nepremičnih imovinskih predmetov, navedenih v odkupni izjavi, potrebuje od časa odkupne izjave pritrditve posebnega komisarja.

Isto velja o vsakem prevzetju novih dolžnosti, katere segajo čez mejo rednega opravnega obrata ali provzročujejo trajno obremenjenost.

8. Družba je dolžna poskrbeti za to, da bo mogla državna uprava dne, kateri je ustanovljen za odkup, prevzeti fizično posest vseh v odkupni izjavi navedenih imovinskih predmetov.

Ako bi družba ne izpolnila te dolžnosti, ima državna uprava pravico, tudi brez privolitve družbe in brez sodnega posredovanja v fizično posest vzeti oznamenjene imovinske predmete.

Počenši s časom odkupa se bodo odkupljene železnice obratovale za račun države, in potemtakem bodo vsi obratni dohodki na korist, vsi obratni stroški pa na škodo državi.

Čisti doneski, ki se pokažejo po obračunu do časa odkupa, ostanejo železniškemu podjetju, ki pak mora tudi samo poravnati vse iz gradnje in obrata železnic do zgoranjega časa nastajajoče obračunske dolžnosti in drugačne dolgove.

9. Vlada si pridržuje pravico, da na podstavi odkupne izjave (št. 6) vknjiži državno lastninsko pravico na vseh nepremičnih imovinskih predmetih, ki pridejo vsled odkupa na državo.

Družba je dolžna, državnim upravi na njeno zahtevo na razpolago dati pravne listine, ki bi bile v ta namen morda še potrebne ž nje strani.

e) V §. 13, odstavku 1 omenjene Najviše dopustilnice obseženi odkaz na §. 12, zadnji odstavek te listine se nanaša sedaj na točko 5 določil, ki stopijo po d) na mesto tega §. 12.

Wittek s. r.

31.

Razglas finančnega ministrstva z dne 10. februarja 1900. l.,

da se je izpremenilo ime podružnice kraljevega ogrskega glavnega carinskega urada Budimpešta na kraljevem ogrskem poštnem vročevalnem uradu.

Po sporočilu kraljevega ogrskega finančnega ministrstva se je ime podružnice kraljevega ogrskega glavnega carinskega urada Budimpešta na kraljevem ogrskem poštnem vročevalnem uradu izpremenilo v „Kraljeva ogrska podružnica glavnega carinskega urada pri kraljevem ogrskem poštnem uradu Budimpešta št. 70*“.

Böhm s. r.

32.

Ukaz pravosodnega ministrstva z dne 16. februarja 1900. l.,

da se odkazuje občina in graščinsko ozemlje Wysoka okolišu okrajne sodnije Strzyżów v Galiciji.

Na podstavi zakona z dne 11. junija 1868. l. (drž. zak. št. 59) se občina in graščinsko ozemlje Wysoka izločuje iz okoliša okrajne sodnije Frysztak in okrožne sodnije Jasło in se odkazuje okolišu okrajne sodnije Strzyżów in okrožne sodnije Rzeszów.

Ta ukaz stopi s 1. dnem oktobra 1900. l. v veljavo.

Spens s. r.

33.

Ukaz pravosodnega ministra z dne 18. februarja 1900. l.

o obveščanju višje deželne sodnije, da se je postavil zastopnik revnih za vzklicni postopek.

Na podstavi člena LV v zakonu z dne 1. avgusta 1895. l. (drž. zak. št. 112) (uvodni zakon k civilnemu pravdnemu redu) se ukazuje:

Z ukazom pravosodnega ministra z dne 9. marca 1899. l. (drž. zak. št. 51) ukazano obveščanje vzklicne sodnije, da se je postavil zastopnik revnih za vzklicno postopanje, naj se vrši v bodoče tudi tedaj, ako se je v kaki civilni sporni stvari, ki je v prvi stopinji tekla na kaki sodnji izven sedeža višje deželne sodnije, vložil vzklic in se naj stranki pridá na sedežu višje deželne sodnije stanujoč odvetnik za zastopnika revnih. Obvešča naj se po določenih ukaza z dne 9. marca 1899. l. (drž. zak. št. 51).

Pismo viši deželni sodnji je spisati po naslednjem obrazcu:

C. kr. viši deželni sodnji

v

V pravni stvari, ki teče na c. kr. deželni, okrožni sodnji . . . . . tožnika, zastopanega po . . . . . zoper . . . . . zatoženca, zastopanega po . . . . . radi . . . . . znamenja spisov je podpisani odbor za vzklicni postopek postavil odvetnika gospoda drja. . . . . v . . . . . za zastopnika revnih . . . . .

Odbor odvetniške zbornice . . . . .

dne . . . . .

Spens s. r.

34.**Ukaz ministrstev za finance in trgovino z dne 21. februarja 1900. l.**

o izdaji novih statističnih pristojbinskih znamk, ki imajo vrednostno oznamenilo v kronski vrednoti, in pa o nadaljnji rabi in izmeni dosedanjih na avstrijsko vrednoto glasečih se pristojbinskih znamk za namene statistike vnanje trgovine avstrijsko-ogrskega carinskega ozemlja.

Z ozirom na to, da se je s III. delom cesarskega ukaza z dne 21. septembra 1899. l. (drž. zak. št. 176) uvedla s 1. dnem januarja 1900. l. kronska vrednota, ustanovljena z zakonom z dne 2. avgusta 1892. l. (drž. zak. št. 126), za izključno zakonito deželno vrednoto na mesto dosedanje avstrijske vrednote, se s tem za namene, zglasitev, ki jih je opravljati po zakonu z dne 26. junija 1890. l. (drž. zak. št. 132) o statistiki vnanje trgovine, ukazuje izdaja novih statističnih pristojbinskih znamk, ki imajo vrednostno oznamenilo v kronski vrednoti.

V §. 27 ministrskega ukaza z dne 18. decembra 1893. l. (drž. zak. št. 177) oznamene uradne statistične pristojbinske znamke bodo potem takem v bodoče (namesto dosedanjih vrednostnih oznamenil za 2, 5, 10, oziroma 50 kr. a. v.) imele vrednostna oznamenila za 4, 10, 20 h, oziroma 1 K.

Po tem, kolikor je še dosedanjih znamk, bode prodaja teh dosedanjih, na avstrijsko vrednoto glasečih se statističnih pristojbinskih znamk sè strani v §. 26 imenovanega ministrskega ukaza oznamenjenih uradnih prodajališč dopuščena še do vštèvi 30. septembra 1900. l. Novovrstne statistične pristojbinske znamke se bodo pred 1. dnem oktobra 1900. l. v uradnih prodajališčih prodajale samo po potrebi, ako bi se poprej povsem porabila zaloga doslej veljajočih takih vrednostnih znamenj.

Počèni s 1. dnem oktobra 1900. l. pa se bodo dobivale v prodajališčih samo še novovrstne statistične pristojbinske znamke.

Raba starih, na avstrijsko vrednoto glasečih se, pred 1. dnem oktobra 1900. l. kupljenih statističnih pristojbinskih znamk je strankam dovoljena še do vštèvi 31. dne decembra 1900. l.

Od 1. dne oktobra do 31. dne decembra 1900. l. pa lahko stranke poprej kupljene in dotlej še ne porabljene, na avstrijsko vrednoto glaseče se statistične pristojbinske znamke tudi zamenjajo za novovrstne pristojbinske znamke enake, v kronsko vrednoto preračunjene imenske vrednosti v uradnih prodajališčih (carinskih uradih, podružnicah, oddelkih finančne straže).

Po 31. dnevu decembra 1900. l. izgubé statistične pristojbinske znamke stare vrste svojo veljavo in se ne bodo več zamenjavale za novovrstne.

Böhm s. r.

Call s. r.

